



PIJAVKA LÉKAŘSKÁ

(V. Vašák: Když spolu zvířata chodí, XYZ, 2019 – upraveno, www.sladkapijavice.cz – upraveno)

Pijavka je přitulná, to se o ní všeobecně ví. Proslýchá se totiž, že nám umí nejen pustit žilou, ale při té příležitosti i pomoci od různých neduhů. K léčbě neduhů má pijavka ve svých slinách až 150 látek, včetně přírodních antibiotik. Nedělí se s námi o ně kvůli tomu, že by byla taková dobráčka, ale aby se najedla. O hladu vydrží i 2 roky. Pokud se omylem nacpe infikovanou krví, dokáže se s bacily ve svém trávicím traktu vypořádat za pár dní.

K tomu, aby se nám pijavka dostala pod kůži, má 3 čelisti plné malinkých zoubků, které jsou umístěny v jedné ze dvou přísavek. Když se konečně nasytí a odpadne, zůstane po ní na těle ranka ve tvaru písmene Y. Pijavka je vybíravá, chutná jí spíš sladší krev. Nerada se zakousne do někoho, kdo konzumuje česnek, kávičku nebo cigárka. Neocení ani, když se kvůli ní navoníme.

V přírodě se vyskytují pijavky vzácně. Proto se chovají laboratorně. Využívají se při hirudoterapii, která je spojena s odsátím krve z těla pacienta. Pijavky mají ve svých slinách obsaženou látku hirudin, zabraňující nejen srážení krve, ale především je schopen rozpustit již vzniklou krevní sraženinu, kterou pak pijavka odsaje. Ke vzniku sraženin a hematomů dochází často v plastické chirurgii, kde se pijavky často využívají. Regulují krevní tlak a hladinu cukru v krvi, pomáhají léčit záněty, zpevňují cévní stěnu, tlumí alergické reakce, To je částečný výčet toho, s čím vším nám látky ve slinách pijavek mohou pomoci.

A kde se tyto bioaktivní látky ve slinách pijavek vzaly? Během milionů let se pijavka vyvíjela a přizpůsobovala prostředí a podmínkám pro přežití. Musela se vyrovnat s velmi hustou krví zvířat, kterou se živila. Proto pijavka vyvíjela enzymy, které jí pomáhaly krev zředit. Zároveň se musela vyrovnávat s bakteriemi v krvi zvířat. Navíc v sobě musela krev udržet čerstvou, aby se z ní mohla živit několik měsíců.



EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání



„Zkoumavé čtení: systematické zavedení dílny čtení a oborového čtení do výuky na 2. st. základních škol /na víceletá gymnázia v ČR“, reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0/19_076/0016346. Projekt je financován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem ČR v rámci Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání.